

ŘEHOLE A ŽIVOT

Červenec - srpen 2011

Chcete-li pak ze zbožnosti následovat stále svatý postní život, zachovávejte ho chvályhodněs Božím požehnáním. Avšak každý z vás je plně ponechán v duchu svobody

(Řehole TOM V, 15)

Vy se postíte jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšině. Což to je púst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje?

(Iz 58,

4-5).

Četba Řehole Nejmenších terciářů, uvnitř trojitého právního těla řeholí řádu, umožňuje jasně pochytit definici charakteristik, které identifikují nejmenšího, jako toho, kdo radostně přijímá tuto „Řeholi a život“ (Řehole TOM VI, 17), už i od mládí, z lásky k postnímu životu.

Odstup od světa, navržený laikovi formou „láskyplné vzdálenosti“ (Jan Pavel II. „Poselství Nejmenším terciářům“, 1. května 2001), tj. volby zůstat ve světě, aniž bychom mu patřili, vyžaduje trvalé úsilí o obrácení nejen ve smyslu mravním a etickém, ale niternějším a radikálnějším.

Ten, kdo přijímá Pánovu výzvu „*Nepřizpůsobovat se tomuto věku, nýbrž proměňovat se obnovou své mysli, aby mohl rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé*“ (srov. Řím 12,2), je člověk, který se rozhodne znovu se vydávat na cestu každý den, nikdy se nezastavit, nikdy si nemyslet, že již dosáhl cíle.

V tomto smyslu je nadšencem pro postní život, tj. život exodu, čtyřiceti dnů na poušti, namáhavé cesty do zaslíbené země.

Je to člověk, který ví, že křesťanské povolání není nabyté právo, zaprášený dar, který leží v nitru každého z nás; je to spíše oheň, tepající zárodek života, síla, kterou jen sobectví a pýcha mohou ohrožovat dušením a dokonce i uhašením.

Protože křesťanské povolání je nový život v Duchu, je to Boží synovství, zkušenost samého Božího života a musí být prožíváno ve snaze o pokrok od dobrého k lepšímu „*Jsmo povoláni nejen jednou, ale mnohokrát: během našeho života Kristus nás volá. Poprvé ve křtu; ale i později, ať již posloucháme jeho Hlas, nebo ho neposloucháme, On nás stále tiše volá. Jestliže upadneme ze stavu milosti, do něhož nás křest uvedl, On nás volá k pokání; jestliže se snažíme odpovědět na naše křesťanské povolání, On nás volá, abychom měli život, z milosti do milosti, od dokonalosti k dokonalosti.... Ještě a stále nás Bůh volá, aby nás učinil lepšími, aby nám dal větší svatost a milost. Bylo by výtečné, kdybychom to pochopili...*“ (J. H. Newman).

Vy se postíte jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšině. Což to je púst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje?

(Iz 58, 4-5)

Láska k postnímu životu tedy tvoří podklad pro volbu přijmout povolání nejmenších, přestože zůstáváme ve světě, kde svědectví o absolutnosti Boha, skrze

jednoduchý a prostý způsob života, je významnou odpovědí na relativismus, nejen etický, který máte člověka a činí jej rozptýleným hledačem mnohých pravd, které neposkytují ani spravedlnost ani svobodu a které nevedou ke štěstí a naplnění.

Celý život „nejmenšího“ je postní, zejména v tom smyslu, že se jedná o dynamický život, který je neustále v pohybu směrem k dobrému, ke světlu vzříšení a radosti ze setkání s Pánem života.

Jedná se tedy o asketický (odříkavý) život, který je příznačný materiálním i duchovním úsilím k zanechání za sebou všeho, co není Bůh, všeho, co se staví proti Němu, nebo třeba i jen brání a zatěžuje na cestě.

Ale je to současně i život mystický, tj. prostoupený tajemným Božím darem, který se nechá nalézat tím, kdo jej hledá se svobodným a upřímným srdcem.

Setkání s Bohem, na které se poukazuje slovy „upevnit v Něm své srdce“, je cílem cesty, ale ne koncem cesty... Protože setkání s Pánem jsou vždy začátkem nové cesty, začátkem nového hledání a odpovědí autentičtější poslušnosti.

Tak je tomu u Abraháma, povoláného opustit svou zem, u Mojžíše, který po zážitku se hořícím keřem je poslán ke svému lidu, tak je tomu u Eliáše, který znovu nabere sílu ke svému poslání...

A ještě je tomu tak i u Marie, která spěchá k Alžbětě, aby se podělila o dar ze setkání, které zplodilo jedinečné mateřství, mateřství Nového Života.

A tak je tomu i u učedníků na hoře Tábor, kteří prožívají zkušenost Života proměněného ve světlo Pána a z tohoto Světla vycházejí podávat své svědectví o Ježíši a připravují se na výstup další hory, Kalvárie, místo zdánlivé prohry, ale, v podstatě, zjevení spásy.

Cesta tedy, i když stoupá do vrchu, nekončí v horském blahoslavenství, ale vždy zve sestoupit dolů, znovu začít náš postní život, být připraveni ještě znovu stoupat, připraveni k odříkání, ale uchovávají stále v srdci Světlo ze setkání, teplo lásky.

Vy se postíte jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšině. Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje?
(Iz 58, 4-5)

Postní způsob života pak nelze redukovat jen na způsob výživy, třebaže i praktikováním půstu a abstinence je utvrzován a charakterizován jak symbolicky, tak reálně, ale představuje existenciální dynamičnost, která se týká celé lidské zkušenosti, vycházejí z přilnutí celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou silou k Bohu, obnovováním každého dne Jeho absolutního prvenství.

5. kapitola řehole předepisuje terciářům asketickou cestu, která se připojuje k výzvě odstupu od světa a jeho dober, podle církevní tradice té doby a kajících praktik přizpůsobených pro laiky, a vyžaduje kromě dodržování svatého půstu církve také řadu abstinence v určitých obdobích roku.

Teprve na konci kapitoly a po spojení do kombinace pokání-láska, skutky milosrdenství a posvátné církevní půst, uvádí možnost žít trvale postním životem, zejména co se týká znamení výživy - trvalé abstinence.

Otec Giry k tomu dodává: *Existují tři způsoby, jak pojmout postní abstinenci (zdrženlivost). První spočívá v jeho provádění pouze ve dnech, ve kterých jsme*

zavázání „postit se“ předpisy církve nebo touto řeholí. Druhý spočívá v jeho praktikování po všechny dny svého života, nicméně s výjimkou doby nemoci, ale bez učinění slibu. Třetí spočívá jeho praktikování po celý čas svého života, zavazující se slibem. Náš blažený Otec nechce, aby bylo vyžadováno praktikování abstinence některým z těchto způsobů: říká jen, že pokud vás vaše zbožnost vede k tomu, abyste ji konali druhým, anebo ještě více prvním způsobem, rád s tím souhlasí, což znamená, že to můžete dělat, a že se vám v tom nijak či z jakéhokoli důvodu nebrání. Pokud jde o třetí variantu, tj. zavázání se k tomu slibem, o tom vůbec nemluví: toto je totiž mnohem složitější a nebezpečnější. Nicméně, jelikož to neodsuzuje a poněvadž Bůh k tomu může laika inspirovat, nemůžeme jej zajisté od toho odrazovat. Ale pokud by se někdo cítil být veden k tomuto, bylo by vhodné, aby nejdříve konzultoval své nadřízené a aby podrobil toto své přání jejich přezkoumání a jejich schválení, aby neučinil nic lehkomyšlného a nevzal na sebe závazek, kterého by později musel být zproštěn.

Je třeba poznamenat, že sám o. Giry ve svých úvahách o řeholi uvádí mnohem širší pojem pokání, s odkazem na vnější a vnitřní pokání a spojuje umrtvování pozemských údů a těla s celkovým postojem odloučení od světa a jeho radostí, mezi nimi i potěšením z labužnictví.

Umístění až na závěr této možnosti zachovávat postní život a svobodu, která je ponechána laikům pro eventuální volbu v tomto směru, podporují názor, že případná volba přijetí trvale postního stravovacího režimu nepřipojuje nic k životu „nejmenších“, který je již charakterizován celkovým postním a aketickým přístupem podle církevních předpisů a řehole.

Zjednodušeně řečeno, jestliže na své duchovní cestě bude chtít terciář postupně zkvalitnit své svědectví výlučně postním stravovacím režimem, bude tak moci činit, ale bude to pouze další zbožnou praktikou ocenitelnou jako znamení niterné a hluboké skutečnosti obrácení srdce a mystické askeze, tj. snahy o stálé připodobňování se Kristově osobě.

Vy se postíte jenom pro spory a hádky, abyste mohli svévolně udeřit pěstí. Nepostíte se tak, aby bylo slyšet váš hlas na výšině. Což to je púst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje?
(Iz 58, 4-5)

Ještě jednou se Řehole představuje jako nabídka duchovního života, který se v hloubi dotýká života člověka. Autor má v úmyslu varovat nás od přílišného soustředění na vnější znamení, která nejsou skutečným vyjádřením existenciální reality, tj. zaměření se na skromný, neokázalý a odříkavý život především ve vztahu k věcem a dobrům tohoto světa.

Jak čteme u proroka Izaiáše... toto není púst, který si přeji... Tak i asketické formy, i ty nejušlechtilejší, mohou obsahovat faleš a klam, pokud nejsou vyjádřením snahy o proměnu srdce, aby se stalo podobné Kristově osobě.

Zříkání se pokrmů musí být znamením odříkání se zla, hříchu a všeho toho, co brání na cestě svatosti, která není cestou k něčemu, co je vně nás, ale návratem ke svatosti Boha, který je uvnitř nás, k té svatosti, která z nás činí jeho obraz a podobu a která představuje zpečetění našeho Božího synovství.

Běda, kdybychom zpyšněli pro úspěch asketického úsilí a měli srdce zavřené novému, proměně, naději Nového života, k němuž musí být zaměřen náš púst.

Nabídka života „nejmenších“ od nás vyžaduje především důslednost; primární snahou musí být ono vyjadřování vnějšími znameními hluboké pravdy našeho života, upřímnou touhou po setkání s Pánem, který proměňuje život, který nás stále volá učinit zkušenost s Ním, s jeho láskou, abychom jej mohli zpřítomnit uprostřed svých bratří.

Tento postní život je životem svatosti, cestou do nitra nás samých, návratem do hloubi našeho bytí, k tomu živému srdci, ve kterém žije Pán.

Musíme být svatí, abychom nevytvářeli kontrast mezi znaméním, kterým jsme a skutečností, kterou chceme představovat (Benedikt XVI. SDM 2011).

Jak velká odpovědnost! My pokřtění, my nejmenší, jsme pouze znaméním naším úsilím, naší touhou po dokonalosti, našimi malými i velkými selháními... ale jen znaméním. Kdo nás vidí, musí vidět Jeho, SVATÉHO, SPRAVEDLIVÉHO. Náš postní život bude mít význam, jestliže nám pomůže cítit se „nejmenšími“, posledními a malými, jestliže nás učiní odleskem JEHO, vedouce nás po cestách obrácení, až k setkání v hloubi srdce s Pánem života, až k vrcholu hory Proměnění, ale schopné sestoupit z ní pokaždé, obnovení a připravení říci s apoštolem Pavlem: „*nežiji už já, ale žije ve mně Kristus!*“ (Gal 2,20).

MODLEME SE:

Ó Pane, svěřuji se zcela do Tvých rukou. Učiň se mnou, co si přeješ.

Stvořil jsi mne pro Tebe. Co chceš, abych učinil?

Žij svůj život v mé přítomnosti. To chci, v radosti i v bolesti.

Tobě obětuji přání, radosti, slabosti,
plány, náklonnosti, které mne od tebe vzdalují,
a znovu mne přivádějí k sobě samému.

Chtěl bych být takovým, jakým Ty mne chceš.

Neříkám: „kamkoliv půjdeš, chci Tě následovat“,

protože jsem slabý. Ale kráčím s Tebou, nechám se vést.

Chci Tě následovat. A prosím jen o sílu pro tento můj den.

(John Henry Newman)